

EELK Haapsalu Püha Johannese kogudus DETSEMBER 2016

KIRIKUAASTA ALGUS ON TEATUD MÖTTES RESTART.

Hea sõber!

Advent ja adventipaast on jälle käes. Meil on võimalus alustada taas algusest ja puhastada selleks oma mõtted ja kogu olemus. Nii nagu meie arvuti vajab restarti kui liiga palju on kogunenud erinevaid faile, vajame ka ise restarti, puhastamist, algusest alustamist. Vajame seda niihästi minu ja Jumala suhetes, minu ja kaasinimese suhetes aga ka minu ja koguduse suhetes.

Detsembris valmistame ette koguduse nõukogu valimisi ja igal koguduse liikmel on vaja küsida, kuidas võin mina paremini teenida Issandat. Uus koguduse nõukogu valib peatselt ka uue koguduse õpetaja. Nii minul endal kui igal koguduse liikmel tasub seistada ja mõelda, mida olen teinud head ja väärtuslikku. Minu ülesandeid piiskopina olen saanud täita tänu vikaarõpetaja Kristel Engmani abile ja toetusele, kellele anname üle tunnustusena koguduse teeneteristi. Olen saatnud tänukirja kõikidele nõukogu liikmetele. Tänan juhatust ja kõiki abilisi. Juhatuse esimees Madis Kütt on koos aseesimehe Kristi Ainjärvega teinud tublisti tööd kirikuelu edendamisel. Minu suur tänu kuulub abikaasa Liale, lastele peredega ja lastelastele.

Olen jõudmas 65. eluaasta lähedale ja see on seaduse kohaselt aeg jääda emerituuri. Koguduse nõukogu taotlusel on Konsistoorium minu ametiaega Haapsalu koguduses pikendanud ja EELK kirikukogu tegi otsuse, et minu ja piiskop Joel Luhametsa ametiaega piiskopina on pikendatud 70. eluaastani. Palju Jumal elupäevi annab, see on tema teada.

Head sõbrad! Vaadake üksteisele silma ja laskem ka endale silma vaadata. Meie asjaliku ajastu kõige nõrgemaks lüliks on osutunud inimene: tavaline inimene, kes elab üksi või peres, suures või väikeses majas, käib lasteaias, koolis või tööl; on pensionär, õnnelik või õnnetu. Üksindus võib tabada keda tahes isegi suures rahvahulgas. Kui palju kõledam oleks elu, kui ei ole kedagi, kes märkab oma ligimese üksindust. Üksteise märkamine muudab elu soojaks. Selleks on kogudus, et saame olla koos ja meil on osadus üksteisega ja Jumalaga.

Süüdates esimese küünla märkame, kui vähe on tarvis, et tuba saaks valgeks. Teise küünlaga on valgus suurenenud poole võrra. Siis tulevad kolmas ja neljas küünal, ning korruga on valgus vallutanud pimeduse..

Jõuluralli kauplustes toob küll jõuluvana kingikotti asju, mis võivad teha rõõmu ja panevad eriti laste

silmad särama Asjade väärtus aga on hetkeline. Seda, mis toimub hinges, mäletatakse kaua. Olen viimastel nädalatel kirjutanud mitmetel teemadel. Nüüd piirdun öelduga ja soovin kõigile väga erilist jõulukuud.

Piiskop Tiit Salumäe
Koguduse õpetaja

KOGUDUSE TEGEVUSKAVA DETSEMBRIS.

R, 2. detsember kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik). Kl 13.30 teetund. (Jaanisaal). **Kl 17.00** segakoori proov (Jaanisaal).

L, 3. detsember kl 11 Mudilaste adventihommik „Läki koos Petlemma“ (Jaanimaja). **Kl 15** Kaunimad jõululaulud ja Soome 99 (soome keeles) (Toomkirik).

P, 4. detsember kl 11 - 2. adventipühapäeva jumalateenistus armulauaga. Lastekirik. Teema: Sinu Kuningas tuleb kirkuses. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja Joel Reinaru (jutlus). Organist Lia Salumäe (Toomkirik).

T, 6. detsember kl 16.30 Jaanimardikad (Jaanimaja). **Kl 18.30** toomkoori proov (Jaanisaal).

K, 7. detsember kl 17 Leeritund. Liturgilised värvid. Kirikuaasta ring ja kiriklikud pühad. Kiriku ruum, jumalateenistus ja armuvahendid. Kiriklikud talitused. Kirikumuusika. Kristlik kunst ja kristlikud sümbolid. (Jaanimaja)

R, 9. detsember kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik). **Kl 17.00** segakoori proov (Jaanisaal).

L, 10. detsember kl 18 Tütarlastekoor Canzone 15. juubelikontsert. Dirigent Ulrika Grauberg. (Toomkirik) Vaba sissepääs.

P, 11. detsember kl 11 - 3. adventipühapäeva jumalateenistus armulauaga. Teema: Valmistage Issandale teed. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja Kalle Jätsa. Organist Lia Salumäe. Peale jumalateenistust on kohtumine misjonisaadiku Lilian Keskineni ja tema perega (Toomkirik).

T, 13. detsember kl 16.30 Jaanimardikad – Luciapäeva tähistamine (Jaanimaja). **Kl 18.30** toomkoori proov (Jaanisaal).

K, 14. detsember kl 19 Leeritund. Maailma suurelgiioonid. Ristiusk maailmas ja Eestis. EELK. Oikumeeniline koostöö ja kirikute rahvusvaheline koostöö. (Jaanimaja)

N, 15. detsember kl 18.30 Piibel köögis jõulumeeleolus koosviibimine. Huvilised on oodatud. (Jaanimaja) **Kl 19** Jõulukontsert Rolf Roosalu ja Saara Kadak. Piletiga. (Toomkirik).

R, 16. detsember kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik). **Kl 17.00** segakoori proov (Jaanisaal). **Kl 18** Jahirahu väljakuulutamine (Toomkirik).

L, 17. detsember kl 16 Haapsalu muusikakooli jõulukontsert. (Jaani kirik).

P, 18. detsember kl 11 – 4. adventipühapäeva jumalateenistus armulauaga Teema: Issand on lähedal. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja Teno Ilves. Laulab naiskoor „Kaasike“ Sirje Kaasiku juhatusel. Organist Lia Salumäe (Toomkirik). **Kl 14.** Jõulukontsert. Kelladeansambel ARSIS. Piletiga. (Toomkirik) **Kl 17** DO RE MI laulustuudio lapsed, dirigent Anne Pääsuke. Solist Anti Kammiste. (Toomkirik)

T, 20. detsember kl 19 Jõulukontsert Koit Toome ja Maria Listra. Piletiga. (Toomkirik)

K, 21. detsember kl 18 Jõulukontsert. Esinevad Ines Maidre (orel) ja Ivo Lille (saksofon) Piletiga (Toomkirik). **Kl 19** Leeritund. Kokkuvõtte leerikoolist (Jaanimaja)

N, 22. detsember kl 10 Haapsalu Linna Algkooli jõulukirik. **Kl 13** LÜG jõulukirik. (Toomkirik) **Kl 19** Jõulukontsert „Meie pere jõulud“ Inga ja Toomas Lunge. Piletiga. (Toomkirik)

L, 24. detsember kl 17. Jõuluõhtu jumalateenistus. Laulab toomkoor. Teenib vikaarõpetaja Kristel Engman. Organist Lia Salumäe (Toomkirik) **Kl 23** Jõuluöö missa. Teenivad piiskop Tiit Salumäe Kalle Jätsa. Laulavad tütarlasteansambel ja solist Endrik Üksvärav. (Toomkirik)

P, 25. detsember kl 11. I Jõulupüha jumalateenistus. Leeripüha. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja vikaarõpetaja Kristel Engman. Laulab segakoor (Toomkirik) **Kl 17** piiskop Tiit Salumäe 65.

sünnipäeva tähistamine. Laulavad koguduse koorid. Sisenemine muuseumi kaudu alates 16.30 (Toomkirik)

T, 27. detsember kl 16.15 Jõulupalvus De la Gardie hooldekodus. **Kl 18** Johannesepäeva kontsert-aktus. Laulab naiskoor Kaasike Sirje Kaasiku juhatusel. Vaba sissepääs. (Toomkirik)

R, 30. detsember kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik).

L, 31. detsember kl 19 Vana-aasta jumalateenistus. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja Kalle Jätsa. Laulab segakoor. (Toomkirik) **Kl 23.15** Sylvester vigilia Teenib piiskop Tiit Salumäe. (Toomkirik)

MUDILASTE ADVENDIHOMMIK

ADVENDI- JA JÕULUAJA KONTSERDID.

L, 10. detsember kl 18 Tütarlastekoor Canzone 15. juubelikontsert. Dirigent Ulrika Grauberg. (Toomkirik) Vaba sissepääs.

N, 15. detsember kl 19 Jõulukontsert Rolf Roosalu ja Saara Kadak. Piletiga. (Toomkirik).

L, 17. detsember kl 16 Haapsalu muusikakooli jõulukontsert. (Jaani kirik).

P, 18. detsember kl 14. Jõulukontsert. Kelladeansambel ARSIS. Piletiga. (Toomkirik) **Kl 17 DO RE MI** laulustuudio lapsed, dirigent Anne Pääsuke. Solist Anti Kammiste. (Toomkirik)

T, 20. detsember kl 19 Jõulukontsert Koit Toome ja Maria Listra. Piletiga. (Toomkirik)

K, 21. detsember kl 18 Jõulukontsert. Esinevad Ines Maidre (orel) ja Ivo Lille (saksofon) Piletiga (Toomkirik). **Kl 19** Leeritund. Kokkuvõtte leerikoolist (Jaanimaja)

N, 22. detsember kl 19 Jõulukontsert „Meie pere jõulud“ Inga ja Toomas Lunge. Piletiga. (Toomkirik)

L, 24. detsember kl 17. Jõuluõhtu jumalateenistus. Laulab toomkoor. Teenib vikaarõpetaja Kristel Engman. (Toomkirik) **Kl 23** Jõuluöö missa. Teenivad piiskop Tiit Salumäe Kalle Jätsa. Laulavad tütarlasteansambel ja solist Endrik Üksvärav. (Toomkirik)

T, 27. detsember kl 18 Johannesepäeva kontsert-aktus. Laulab naiskoor Kaasike Sirje Kaasiku juhatusel. Vaba sissepääs. (Toomkirik)

TRÜKIST ILMUS „SCRIPTA ANNALIA 2016“

Trükist ilmus Lääne praostkonna traditsiooniline aastaraamat Scripta Annalia 2016. Alates 2006. a. selle nime all ilmuv Lääne praostkonna trükis võtab 24 leheküljel kokku praostkonna koguduste olulisemad sündmused ja käsitleb ka üldisemaid teemasid. Käesoleval aastal ilmus Scripta esmakordselt värvitrükis. Scripta jõululehes on peapiiskop Urmas Viilma, Lääne maavanem Neeme Suure ja Saksa Schmalkaldeni dekaani Ralf Gebaueri tervitus ja detsembri kuu jumalateenistuste ja kontsertide kava kogu praostkonnas. Lääne praostkonnas on 16 kogudust, neist Märjamaa jääb Rapla maakonda, Varbla ja Mihkli Pärnu maakonda.

Lehte saab lugeda: <http://haapsalu.eelk.ee/uudis.php?id=278>

TERE TULEMAST KOGUDUSE FACEBOOKI.

Koguduse tegevuse kohta saab teavet nüüd ka Facebookist

Kirikuelu teabe vahendamiseks on mitmeid võimalusi. Traditsiooniliselt on seda sajandeid tehtud kirikuteadete ja suulise info levitamise kaudu. Aja jooksul on neile lisandunud infostendid ja trükisõnas avaldatu. Digiajastu on pakkunud info vahendamiseks täiesti uusi võimalusi.

Haapsalu luterlik kogudus on infot oma tegevuse kohta jaganud lisaks eelnimetatud meediumidele ka koguduse kuukirja Johannese Sõnumid ja koguduse kodulehe (<http://haapsalu.eelk.ee/>) kaudu. Info vahendamisele aitavad kaasa ka kord nädalas ilmuvad kirikuteated ajalehes „Lääne Elu“. Lisaks oleme aeg-ajalt teavet edastanud ka ajalehe „Eesti Kirik“ kaudu või Pereraadio vahendusel. Jõuluajal nii Haapsalus kui praostkonna teistes kirikutes toimuva kohta saab teavet kord aastas ilmuvast praostkonna aastakirjast „Scripta Annalia.“

Käesoleva aasta esimesest adventist saab teavet koguduse tegemiste kohta ka Facebookist. <https://www.facebook.com/Haapsalukirik/>

Meediumide lisandumine ei vähenda aga suulise teabe vahendamise tähtsust. Seega, kui tunned, et koguduses toimub midagi, millest ka oma sõpru ja tuttavaid sooviksid teavitada, tee seda!

Tere tulemast koguduse elu puudutava teabega tutvuma ja teavet jagama!

Kristel Engman
EELK vikaarõpetaja

KIRI KOGUDUSE LIIKMELE.

Armas EELK Haapsalu Püha Johannese koguduse liige!

Taas on üks Issanda aasta lõppemas. Algab uus kirikuaasta ja aeg on teha mööduvast aastast kokkuvõtte. Koguduse juhatuse nimel tänan kõiki, kes on oma kogudust sel aastal toetanud: osalenud jumalateenistustel, laste-, noorte-, meedia-, muusika, leer- ja diakooniatöös, rahvusvaheliste suhete korraldamises ja talgupäevadel; aidanud korras hoida ja kaunistada kirikuid, toetanud annetustega kirikuelu ja palvetanud koguduse eest! Koguduse tõeline ressurss ongi meie inimesed.

EELK kirikukogu otsuse kohaselt tuleb kõikides kogudustes korraldada 6. novembrist 2016 kuni 5. märtsini 2017 nõukogu, juhatuse, revisjonikomisjoni (revidendi) ja sinodisaadikute valimised. Haapsalu Püha Johannese koguduse juhatuse otsustas, et täiskogu koosolek nõukogu valimiseks toimub 8. - 15. jaanuarini 2017. Kutsun kokku täiskogu, mis algab 8. jaanuaril 2017 kell 11 jumalateenistusega Jaani kirikus ja lõpeb 15. jaanuaril valimistulemuste teatavaks

tegemisega pärast jumalateenistust. Valida saab ka nädala sees koguduse kantseleis. Täpsem teave avaldatakse koguduse infokirjas Johannese Sõnumid.

Uus nõukogu valib neljaks järgnevaks aastaks juhatuse, revisjonikomisjoni ja sinodisaadikud.

EELK põhikiri ütleb, et valimistel võib osaleda ja kandideerida iga vähemalt 18aastane konfirmeeritud koguduseliige, kes on käinud armulaul, tasunud liikmemaksu ja kelle õigusi ei ole kirikukari korras piiratud. Kandidaate võivad esitada nõukogu, juhatuse, koguduse õpetaja ja 5-10 täiskogu liiget ühiselt. Täpsem teave: <http://www.eelk.ee/et/kiriku-korraldus/valimised-201617/>

Kui soovid liikmeannetust teha, siis tuleks see tasuda hiljemalt 31. detsembriks 2016, et jõuaksime Sind kanda täiskogu nimekirja. Koguduse nõukogu soovib tasuda liikmemaksuks 1% isiku tulust, kuid mitte vähem kui 36 € aastas. Igaüks annetagu oma jõu ja soovi kohaselt. Jumal õnnistab rõõmsat andjat.

Vastavalt kirikukogu ja praostkonna sinodi otsusele maksab kogudus liikmemaksuks laekunud summalt 10% keskkassa-, 5% solidaarsus- ja 6% praostkonnakassa maksu. Liikmemaksu võib tasuda ka osade kaupa, unustamise vastu aitab panga püsikorraldus. Tulumaksuseaduse kohaselt saab arvata oma maksustatavast tulust maha kuni 5% kirikule jt mittetulundusühingutele nimeliselt tehtud annetustelt. Täna Sind, kui oled oma liikmekohustused juba täitnud ja ootan Sind valimistel osalema!

Haapsalu, 26. november 2016

Õnnistatud adventiaega, saabuvaid jõulupühi ja peatselt algavat uut aastat!

Piiskop Tiit Salumäe
Koguduse õpetaja

Pangakonto: EELK Haapsalu Püha Johannese kogudus, SEB EE811010602003965006; Swedbank EE442200001120274032. Liikmemaksu tasumisel palume selgituseks märkida annetaja nimi ja annetuse periood.

EESTI KIRIKUTE NÕUKOGU TERVITUS.

Armas Eesti rahvas!

Jõulupühade ja algava 2017. aasta eel tuletame meelde mööduvat, pingetest tulvil aastat. Kiidame Jumalat Tema armu, kõige hea ja kordaläinu eest, mida siiski tohtisime kogeda.

Jeesus Kristus tuleb siia pattudesse uppuvasse maailma, et oma sünniga tuua uus seadus, uus armastuse käsusõna. Oma töötuse järgi asub Ta meisse nagu Jumala templisse, kinkides jõudu armastamiseks. „Ma annan teile uue käsu: armastage üksteist! Nõnda nagu mina teid olen armastanud.“ (Johannese evangeelium 13:34). Nende sõnadega pöördus Issand oma jüngrite ja nende kaudu kogu maailma poole.

Igaüks meist on kutsutud seda Issanda käsusõna tunnistama oma elu ja tegudega. Nii nagu Jumal on näidanud meile tõelise armastuse ja andestuse eeskujuna, oleme ka meie kutsutud olema halastajad ja suuremeelsed oma kaasinimeste vastu. Kuna oleme loodud Jumala näo järgi ja Tema sarnaseks, siis peame meile antud Jumala-sarnasust näitama ka oma eluga. Nõnda tajume Jumala kohalolekut ja tegutsemist meie maailmas.

Meie elu on Jumala and. Soovime, et igaüks meist võiks eelseisval aastal enesesse süveneda, meelt parandada ja vaimselt puhastuda. Elu muutub kauniks, kui teeme, mida Jumal meilt ootab, järgides Tema õpetusi, elades püha kiriku liikmena ja hoides au sees esivanemate pärandit. Head teod on need, mis toovad õnnistuse meie ellu.

Oleme vastu minemas elu uuendavale ja uut lootust andvale Pühale, mis kõneleb Jumala

kohalolekust. Pöörakem oma pilgud rõõmuga Petlemma hälli poole ja palugem vastündinud Jõululast, inimeseks saanud Jumalat, et Ta tuleval aastal juhiks meid halastuse, rahu ja sõpruse ning heasoovlikkuse, õigluse ja usalduse teele.

Häid jõulupühi ja õnnistatud uut, 2017. aastat!

Eesti Kirikute Nõukogu

LOVIISA NOORED TULID MUUSIKAGA KÜLLA

Loviisa kogudusega seovad Haapsalu kogudust pikaajalised sõprussuhted ning nagu sõpradel tavaks, käiakse aeg-ajalt üksteisel külas. Sedapuhku oli Loviisa koguduse kord ja nii leidsidki 12 Loviisa koguduse noort end laupäeval, 12. novembril Haapsalus kaasas noortejuht **Jaana Huovinen**, muusikajuht **Suvi Hallström** ja õpetaja **Seppo Apajalahti**.

Noored seadsid end Jaanimajas sisse ning asusid **Eve Trei** suurepärase selgituste saatel Haapsaluga tutvuma. Pikemad peatused tehti piiskopilinnuses ning lasteraamatukogus. Ringkäik lõppes jalutuskäiguga promenaadil.

Sama päeva õhtul toimus Jaani kirikus noorte muusikaõhtu, mis oli avatud kõigile soovijatele. Osalejateks oli siiski peamiselt meie oma koguduse rahvas - vastuvõtu korraldajad ja need lahked inimesed, kes noori oma kodudes majutasid. Õhtul kõlas nii eesti, soome kui inglise keel, kuid enim kasutust leidis kaunis ühine keel – muusika. Loviisa noored esitasid koori ja ansambliga meeleoluka ja vaheldusrikka kava soome ja ka teiste maade vaimulikest lauludest. Kolm lugu esitati ühiselt meie koguduse noortega. Paar meie koguduse noort esitasid mõtlemaärgitava piiblidraama kirjakohtale Mt 11:28 („Tulge minu juurde kõik, kes olete väevatud ja koormatud, ja mina annan teile hingamist!“). Külaliste hea kokkukõla nii kooris, bändis kui tervikuna avaldas meie noortele nii tugevat muljet, et tekkis soov ise ansambli muusika tegemist tõsisemalt proovida.

Enne peredesse jagunemist toimus ühine õhtusöök, mille jooksul oli hea võimalus omavahel vestelda ja lähemalt tutvaks saada.

Pühapäeval laulsid Loviisa noored ja meie koguduse toomkoor jumalateenistusel. Õpetaja Seppo Apajalahti pidas ka jutluse, mille Eve Trei oli eelnevalt eesti keelde tõlkinud. Isapäeva ning külaliste auks korraldas koguduse Lastekirik toomkirikus peale teenistust osadussöömaaja, millel jagati **perekond Jätsa** keedetud maitsvat suppi. Ja seejärel oligi juba külalistel aeg koduteele asuda.

Koguduse noore **Marlene** sõnul oli väga lahe nädalavahetus. „Kõik olid sõbralikud ja toredad, nendega oli väga huvitav rääkida ja Loviisast teada saada. Alguses ei osanud väga juttu alustada aga hommikul rääkisime päris palju. Väga hea kogemus ja kindlasti võiks selliseid asju veel toimuda. Väga ootan ja loodan, et nendega veel kohtuda,“ tõdeb Loviisa noorte külaskäigule tagasi vaadates

Marlene.

Suur tänu veelkord kõigile armsatele koguduse liikmetele, kes nõu ja jõuga Loviisa noorte külaskäigu kordaminekul abiks olid!

Jaanus Kõuts
Koguduse noortejuht

ISADEPÄEV PÄADIS ÜHISE SUPISÖÖMISEGA

Traditsiooniliselt on Haapsalu koguduses tähistatud lisaks kirikupühadele mitmeid teisi tähtpäevi, mis on seotud meie maa ja rahva ajaloo või millel on kristlikke väärtusi kandev sisu. Igal aastal tähistame pidulikult emadepäeva, mis on ühtlasi ka lastekiriku tegevusaasta lõpetamine. Isadepäevi oleme peamiselt Lastekiriku korraldamisel pidanud väga erinevalt – lisaks tavapärasest pidulikumale jumalateenistusele oleme korraldanud foto- ja joonistuskonkursse, teinud õnneloosi, pakkunud kirikukohvi, pidanud isasid meeles väikeste kingituste või suupistetega. On olnud aastaid, mil kirikus isadepäeva raames tehtav on linna ainus isadepäevale pühendatud avalik sündmus.

Kuna tänavu langes isadepäev pühapäevale, mil Haapsalu kogudust külastas noortegrupp Loviisa sõpruskogudusest, otsustas koguduse Lastekirik pakkuda kõigile kirikulistele isadepäeva puhul suppi. Kõõgitoimkonnas olid **Sirje** ja **Kalle Jätsa** ning **Kristel Borman**. Supi jagamisel oli abiks ka vikaarõpetaja **Kristel Engman**.

Seda, et supp oli maitsev, kinnitas asjaolu, et mõni isukam jõudis mitu korda järjekorras seista ja mõni teine tuli head suppi kiitma ja kokkasid tänama. Supisöömisel tekkis kodune ja õdus osadus nii Loviisa kui Haapsalu koguduse inimeste vahel ning oli tunda, et hea oli üheskoos olla.

Kristel Engman
EELK vikaarõpetaja

ADVENDIVALGUS.

**Küünla süütame
Valgemaks saab ees
Tume taganeb**

**Valgus sinu sees
Rahu südames
Muu on tühine**

Tiia Laar

JÕULUTERVITUSED SÕPRUSKOGUDUSTELE

Teist aastat kogunes sõpruskoguduste toimkond vahetult enne advendiaja algust selleks, et teha kokkuvõtteid suhetest sõpruskogudustega mööduval aastal ning lisaks töönõupidamisele valmistada ette jõulukaardid sõpruskogudustele.

Aide Leit-Lepmetsa maali põhjal kujundas kaardi **Ain Vares** (Logolife OÜ). Kaardile lisandus piiskopi tervitus neljas keeles ning hiljuti ilmunud „Scripta Annalia“.

2016. aasta oli sõpruskoguduste koostöö vallas tähelepanuväärselt intensiivne, mis on ühtlasi kinnituseks sõpruskoguduste toimkonna aktiivsusest ja teotahtelisusest.

Kristel Engman
EELK vikaarõpetaja

PIPARKOOGI TABERNAAKEL.

Jätkub 10-12 inimesele

TAINAS

225 gr võid või margariini
2,5 dl (200 gr) suhkrut
2,5 dl heledat siirupit
2 muna
1 tl küpsetuspulbrit
1 tl soola

0,5 tl muskaati
2 tl kaneeli
0,5 tl nelgipulbrit
3 tl ingverpulbrit
12 dl (675 gr) nisujahu

KUNINGLIK GLASUUR

2 munavalget
5-7 dl tuhksuhkrut

KAUNISTAMISEKS

1,2 kg valget suhkrumassi, lisaks roosat, kollast ja sinist suhkrumassi
Kuldseid suhkrukuule

VALMISTAMINE

Tainas: Sulata või. Lisa suhkur ja siirup. Sega läbi ja lisa munad. Lisa küpsetuspulber ja vürtsid ning sega. Seejärel lisa vähehaaval jahu, kuni tainas on rullimiseks piisavalt paks. Rulli tainas kuni see on u. 1 cm paksune ning lõika välja vajalikud tükid. Jälgi, et kõik tükid oleks õiges mõõdus!

2 suurt, pika servaga ristkülikut: 10 x 30 cm

2 suurt, lühikese servaga ristkülikut: 10 x 20 cm

5 väikest ruutu: 6,5 x 6,5 cm

4 väikest ristkülikut: 6,5 x 11,5 cm

Aseta tükid küpsetuspaberiga kaetud ahjuplaadile ja küpseta 180 kraadises ahjus umbes 10-13 minutit. Lase jahtuda paberi peal.

Glasuur: Vahusta munavalged tugevaks vahuks, lisa osade kaupa tuhksuhkur (0,5 dl korraga). Lisa soovi korral kakaod, et glasuurile pruuni värvi anda.

KOKKUPANEK

Tabernaakel: pane kaks pika servaga ristkülikut külgseinteks ja kaks suurt lühikeste servadega ristkülikut esi- ja tagaseinteks. Jaga esikülge kolmeks tükiks - üks sissepääsu ava ette ja kaks sissepääsu külgedele. Sissekäigu ava ette asetatud tükk kata roosa suhkrumassiga. Kollasest suhkrumassist võib teha 2 linnukuju, mille saab kinnitada sissekäigu ava peale. Rulli valgest suhkrumassist pikk riba, millega kata tabernaakli sise- ja välisküljed. Kasuta kreemipritsi, et tabernaakli sisekülgedele teha pruunist glasuurist piilarid mille tipud kaunistada kuldsete suhkrukuulidega.

Laegas: pane kokku 3 väikest ristkülikut - kaks külgedeks ja üks peale. Aseta laegas tabernaakli tagumisse ossa. Rulli valgest suhkrumassist ristkülik ja asetage see laeka peale. Sinisest suhkrumassist võib voolida mõned ribad, millega "lina" kaunistada.

Altar: pane kokku 5 väikest ruutu (neli külgedeks ja viies nende peale) ja kasuta väikest ristkülikut rambina. Aseta altar tabernaakli etteossa. Kaunistage altar pruuni glasuuriga. Soovi korral valmistage kollasest suhkrupastast väike tulekeeltega lõke.

Retsepti tõlkis Kristi Ainjärv

EESTI PIIBLISELTS

Käesolev aasta on Eesti Piibliseltsile olnud igati tähendusrikas: ühelt poolt tähistasime piibliseltside perega ühiselt oma katusorganisatsiooni, Ühinenud Piibliseltside asutamise 70. aastapäeva, teisalt möödub tänavu 25 aastat Eesti Piibliseltsi taastamisest Tallinna Raekojas.

Kuid piibliselts ei ela ainult ajalooliste tähtpäevade nimel. Tähtpäevad aitavad seada konkreetseid eesmärke ning annavad seltsile võimaluse oma tegevustega piiblikultuuri edendamisele kaasa aidata. Piibliseltside eesmärk on Pühakirja tõlkimine, trükkimine, levitamine ning Piibli tutvustamine ühiskonnas.

Eesti Piibliseltsi taastamine toimus ajal, mida nimetame laulvaks revolutsiooniks. Tol ajal taastati paljud organisatsioonid ning loodi uusi. 25 aasta pikkuse tegevusega on piibliselts püüdnud anda rahvale tagasi Piibel, mis oli neilt nõukogude võimu ateistliku surve tõttu ära võetud. Siiski jätkas Kirik ka nendes keerulistes olukordades Jumala Sõna kuulutamist ning paljud eestlased säilitasid oma igapäevase suhte Jumalasõnaga.

Lõppeval aastal on piibliselts korraldanud näitusi ja konverentse mitmel pool Eestimaal: Mahtra

Talurahva Muuseumis, Kolga-Jaani rahvamajas, Saue raamatukogus, Maarja-Magdaleenas ja mujal. *Hõimurahvaste Aeg* on EELK Misjonikeskuse, Eesti Evangeelse Alliansi ja piibliseltsi koostöös jätkuvalt olulisel kohal. Olles varematal aastatel saanud palju abi ja tuge välismaalt, on täna meie ülesanne ja eesõigus toetada oma hõimurahvaid ja ka eestlasi väljaspool kodumaad.

Käesoleva aasta maikuus oli meil piibliseltsi esimehe Tiit Salumäega eriline võimalus osaleda Ühinenud Piibliseltside Maailmaassambleel Philadelphias Ameerika Ühendriikides. Meie jaoks oli seekordne juba viies maailmaassamblee. Esimest korda osalesime assambleel 20 aastat tagasi Kanadas – aastal 1996, kui Eesti PS võeti maailma organisatsiooniks täisliikmeks. Ühinenud Piibliseltside Maailma assamblee toimus loosungi all „Jumala Sõna – elav lootus kõigile“. Samal ajal tähistati ka Ameerika Piibliseltsi 200. aastapäeva.

Assambleel märgiti ära need rahvuslikud piibliseltsid, kes tähistasid kahe assamblee vahelisel ajal oma 200. aastapäeva: Saksa, Soome, Holland, India, Sri Lanka, Eesti, Taani, Rootsi, Island, Vene, Läti ja Norra. Oli erakordne tunne seista laval koos „vanade“ piibliseltside esindajatega ning olla koos teiste assambleest osavõtjatega Jumalale tänulik meie ajaloo ja mineviku eest.

Vahetult peale II Maailmasõda, aastal 1946, otsustas väike grupp rahvuslikke piibliseltse alustada ühist tööd selleks, et sõjas kannatanud maailmas ei oleks puudu Jumala lohutavast ja armastavast Sõnast. Täna kuulub Ühinenud Piibliseltside perre 147 rahvuslikku piibliseltsi, kes tegutsevad 200 maal.

Ühinenud Piibliseltside peasekretär Michael Perreau ütles oma lõpusõnavõttus, et on suur rõõm näha, kuidas inimesed erineva kultuuri, keele ja traditsioonidega on valmis kokku tulema ja üheskoos edasi minema, selleks et Jumala Sõna võiks jõuda veel paljude inimeste ja rahvasteni.

Piibliseltsidel on väga oluline roll ka reformatsiooni 500. aastapäeva tähistamisel. Algas ju reformatsiooniga emakeelse Piibli tõlkimise ja levitamise võidukäik, esialgu Euroopas, hiljem piibliseltside abiga üle kogu maailma.

Eesti Piibliselts plaanib ka tuleval aastal korraldada mitmeid näitusi ja konverentse, mis annavad inimestele võimaluse tutvuda reformatsiooni pärandiga – Jumala Sõnaga.

Loosung *Emakeelne Piibel 300* julgustagu meid kõiki kaasa aitama sellele, et Pühakirja tõlkimine ja levitamine meie maal ei lõpeks.

Jaan Bärenson
EPS peasekretär

ÕPETA JA SEPPO APAJALAHTI JUTLUS HAAPSALUS.

Valvamise pühapäeval 13. novembril 2016 - Matteuse 25: 1-13

Kallid kristlased!

Tere hommikust. Me kõik oleme ärganud hommikul uude päeva. Igaüks meist on alustanud päeva omal moel. Ma arvan, et mõned meist loviisa külalistest on uuel hommikul võõras kohas võib olla isegi natuke närvis, äkki öögi möödunud rahutult. Aga kõik me oleme ärkvel. Päike on tõusnud. Päev on alanud.

Uus päev algab hommikul erinevate toimetustega. Enamiku hommikutesse kuulub hetk peegli ees. Mehed ajavad habet, paljud naised kaunistavad end omal moel, peseme hambaid, silmi, korrastame oma juuksed ja vaatame end peeglist. See on peegelpilt – see ei näita täpset tegelikkust, parem ja vasak pool on vahetanud kohad. Samas on see pilt tegelikkusest - ja me ei näe peeglist enam kui seda, milline on su nägu.

Me oleme jõudnud kirikuaasta viimase pühapäevani.. Kirikuaasta lõpu pühad on nagu seismine peegli ees. Piibli kirjakohtad panevad meid ennast läbi katsuma. On aeg enesevaatluseks. Sellest räägib see valvamise pühapäev, nagu ka nädala pärast saabuv igavikupühapäev.

Kristlase elu kirjeldades, kasutatakse mõnikord sõnu, mis esinevad selle pühapäeva evangeeliumis. Need sõnad on ärkamine ja järelevalve. Ärkamisega on igaüks meist on tuttav iga päev meie elus. Ka täna hommikul oleme ärganud. Päeval me valvame.

Pärast hästi magatud ööd avame silmad. Uni muutub ärkvel olemiseks. Me ärkame reaalsusesse.

Esimesed kristlased ootasid Kristuse peatset tagasitulekut. Elu ebaõnne, ja neid saatnud tagakiusamise tõttu oli neil lootus, et Kristus on peagi tagasi ja seab asjad korda. Seda ei juhtunud. Uskmatus hakkas valitsema meeli. Kas ta ei tulegi? Kas lubadus ei toimi? Kas Kristus ei tule juba tagasi hiilguses? Kas kurjusele ei tule lõppu?

Tänase kirja tekstis apostel Peetrus kirjutab: "Ärge head sõbrad, unustage seda: üks päev on Issanda juures nagu tuhat aastat ja tuhat aastat nagu üks päev. Issand ei viivita täites töötust, kuigi mõnede meelest on hilinenud. Vastupidi: ta on kannatlik teiega, sest ei taha, et keegi hukkuks, vaid soovib, et kõik pöörduksid".

Evangeeliumi jutustus tarkadest ja rumalatest pruutneitsitest ütles sama asja. Peab ootama. Pidude aeg ei ole veel käes. Taevase peo aeg juba koidab. Enne seda tuleb taluda pimedust. Selles maailmas, päevad ja ööd vahelduvad. Hea ja halb mõõdavad omavahel jõudu.

Magav inimene näeb und. Unenäod on mõnikord väga imelised. Nad võivad olla kenad, kuid sama hästi ka hirmutavad. Vahel ka õudusunenäod. Olgu unenäod millised tahes, nad ütlevad meile alati midagi meie endi kohta. Olgu uned mistahes kujuga, nad räägivad meile meist. Mõnikord nad kõnelevad meile innustavatest asjadest.. Vahel nad ütlevad meile asju, mis hirmutavad.

Täna valvamise pühapäeval, Kristus kutsub meid üles ärkama ja valvama. Ta kutsub meid avama oma silmad ja vaatama, mis on meie ümber. Ärganud ja ärkvel inimene liigub silmad lahti ja vaatab, mis on ümber.

Kui sa oled ärkvel, näed mis toimub ümberringi-olgu sinu ümber kui tahes hämar. Me oleme sunnitud taluma ööd. Me peame taluma seda, et elu aeg-ajalt meie ümber on tume ja raske.

Kuid kõnni ikkagi silmad lahti! See on Jumala maailm. Kristuse armastus on tõsi tänagi. Näe teisi enda ümber - eriti neid, kes vajavad armastust oma elus, et ellu jääda. Magaja elab oma maailmas, kus ei ole ruumi teistele inimestele. Ärkvel olev, valvav inimene märkab teisigi.

Alustame oma hommikut tihti peegli ees. Me näeme oma nägu - me uurime iseennast. Ühine jumalateenistus kutsub meid samuti ärkama ja heitma pilk peeglisse. Kas mu süda on avatud Jumalale ja elu kõnele. Kas mu süda on valmis vastu võtma ja andma armastust.

Jumal peab oma lubadusi. Tema aeg ei käi alati vastavalt meie soovidele. Öö järel tuleb hommik, lepi pimedusega.

Loviisa koguduse õpetaja Seppo Apajalahti jutluse tõlkis Eve Trei.

SÜNNIPÄEVAD DETSEMBRIS.

1. dets	Olavi Tutt	
2. dets	Linda Reinsaar	90
	Mare Padu	
3. dets	Varje Võrklaev	
5. dets	Viia Birnbaum	73
	Lea Kiis	
	Jaan Aabram Altoja	
6. dets	Liisa Raag	
8. dets	Ragne Miller	
9. dets	Kaido Kliss	
11. dets	Kairi Altoja	
	Ahto Eesmäe	
12. dets	Elise Sarapuu	88
	Karin Julge	
	Hedi Laadi	30
	Jaagup Toompuu	
13. dets	Krista Leppiko	
	Hanna Stina Lepmets	25
14. dets	Erna Virro	83
	Kairit Martson	
15. dets	Heino Koha	77
	Marge Kivi	
16. dets	Magda Küünarpuu	86
	Janno Stern	
17. dets	Arvi Sinisaar	74
	Luule Sinisaar	79
	Max Alexander Nordström	
18. dets	Annika Annus	
	Mona Kase	
19. dets	Leili Kirs	74
	Morten Nõupuu	
22. dets	Andres Lingkreim	
	Kerli Truuver	
23. dets	Lilija Šipulin	
	Kadi Saviir	
	Keitlin Viita	10
24. dets	Mariliis Olenko	35
25. dets	Tiit Salumäe	65
	Tiina Mikkor	
	Liis-Marii Järve	
26. dets	Olev Loodus	71
27. dets	Marleen Randpere	
28. dets	Jüri Salumäe	
	Liina Gontmacher	
29. dets	Ülo Niin	75
	Kristel Üksvärav	
30. dets	Katrin Alliku	
31. dets	Lehte Ilves	65

Palju õnne sünnipäevaks ja õnnistust uueks eluaastaks!

JUHTSALM, MÕTISKLUS JA PALVE.

Ja ta ütles: „Kel kõrvad on kuulda, kuulgu!“ (Markuse 4:9)

Kui sageli oleme teise inimese sõnu kuulnud, aga mitte kuulanud. Seda sellepärast, et räägitu näib meisse mitte puutuvat, suhtume sellesse ükskõikselt. Kui tähelepanelikult aga kuulaksime teise juttu, kui sellest sõltuks meie elu või vähemalt meie elus hakkamasaamine!

Jumala sõna kuulmisega ei ole nii nagu mistahes muu sõnaga. Jumala sõna kuulmine paneb meile kohustuse seda kuulata ja kuulda võtta. Me vastutame selle eest, kas ja kuidas me seda kuulda võtame. Kui meid jumalateenistusel jutluses kutsutakse meeleeparandusele, oma elu muutma, Pühakirja lugema, kui meid kirikupalve ajal kutsutakse üles eestpalvetama ja meie ei võta seda kuulda, siis oleme Jumala ees süüdi. Mil iganes meile esitatakse Jumala sõna kuulutades üleskutse, mille leiame olevat õige ja hea, ja ometi me ei järgi seda, vaid teeme oma südame kõvaks ega võta kuulda — siis oleme jälle sammukese Jumalast eemaldunud.

Advendiajal, Kristuse sünni ja jõulude ootamise ajal kutsutakse meid enda sisse vaatama, end puhastama, meelt parandama, oma elu ja oma suhteid korda seadma. Kas me anname endale aru, et selle kõige kuuldavõtmisest tõepoolest sõltub meie elu ja elus hakkamasaamine? Jõulupühade ajal, nende mõne päeva jooksul aastas õnnestub tõesti väga paljudel meist olla parem inimene kui muidu. Oleme lahkemad, sõbralikumad, hoolivamad, armulisemad, andestavamad kui muudel päevadel. Kuid kahjuks kaob kogu see headus jõulude lõppemisega. Me ei leia endas jõudu olla parem inimene ka jõuludevälisel ajal.

Kui kuulutatakse Jumala sõna, puhtalt ja õigesti, siis on see sama hea, kui kõneleks Jumal ise meiega inimese suu läbi. Täpselt samuti nagu on Jumala enda sõnad kirja pandud Pühakirja inimeste poolt. Kui me suhtume ükskõikselt Jumala sõnasse ega võta seda kuulda, siis suhtume ükskõikselt Jumalasse endasse ja mässame Tema vastu. Jõulude ajal võiksime paluda Temalt jõuluimet: Jumal, aita mind alati kuulda võtta Sinu sõna, millal iganes ma seda kuulen.

**Kui ma olen Sinu loodud,
siis on minu kutsumus
olla Sinu oma kogu südamega,
rõõmsa usuga, siira armastusega.
Selle kõige pärast palun ma Sind;
sest nii lood ja lõpetad Sa minus oma uue loodu.**

Adolf Schlatter, 1852 – 1938
Teoloogiprofessor, koguduse õpetaja

Karin Teder

EELK HAAPSALU PÜHA JOHANNESE KOGUDUS.

KOGUDUSE KANTSELEI. Kooli tn 6, on avatud esmaspäeval, kolmapäeval ja reedel kl 9-15.

Kohtumine koguduse õpetaja piiskop Tiit Salumäega palutakse leppida kokku (tel. 52 80635).

Kasutatud riiete annetasmüük on suletud 12. detsembrist kuni 8. jaanuarini 2017.

Toomkirik on avatud jumalateenistuste ajal peaukse kaudu.

Telefon 473 7166, 473 7167.

E-post haapsalu@eelk.ee

Koduleht <http://www.eelk.ee/haapsalu/>

Aadress Kooli 6, 90501 Haapsalu

Pangakonto IBAN EE811010602003965006 (SEB);
IBAN EE442200001120274032 (SWEDBANK).

Registrikood 80210533

Koguduse infokiri Johannese Sõnumid saadetakse soovijaile e-postiga. Kui soovid, et ka Sinu e-post lisatakse kirjasaaajate hulka, palun anna oma soovist teada haapsalu@eelk.ee

Eesti kiriku elust saab lugeda <http://eelk.ee/> ja <http://www.eestikirik.ee/>

Toomkirik ja muuseum Vaata www.haapsalulinnus.ee Kontakt: Marika Peberg, tel 5184664, 4725346. Linnuses toimuvate ürituste kohta vt lähemalt: <http://www.haapsalulinnus.ee>

TOIMETUS.

Tiit Salumäe E-post: tsalumae@yahoo.com 5280 635.

Kristel Engman E-post: kengman@hotmail.com; 5289 527.

Lydia Kalda E-post: lydia.kalda@hotmail.com; 53477 633.

Lia Salumäe E-post: lialalumae@hotmail.ee; 53039 835.

Lehte Ilves E-post: lehte.ilves@gmail.com

Karin Teder E-post: karin.teder@mail.ee

Maria Strauss E-post: mariastrauss@gmx.de

Tiia Laar E-post: tiia.laar@gmail.com

Teno Ilves E-post: teno.ilves@gmail.com

Koguduse häälekandja ilmub alates septembrist 2008. Ootame lugejate kaastöid, küsimusi ja soovide, millest järgmistes Johannese Sõnumites lugeda soovitakse. Palume teie abi, et Johannese Sõnumid jõuaksid võimalikult paljude huvilisteni. Teatage soovijate e-posti aadress koguduse kantseleisse.